

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

2034 *Reial decret 128/2013, de 22 de febrer, sobre ordenació del temps de treball per als treballadors autònoms que fan activitats mòbils de transport per carretera.*

La Directiva 2002/15/CE del Parlament i del Consell, d'11 de març de 2002, relativa a l'ordenació del temps de treball de les persones que realitzen activitats mòbils de transport per carretera, s'aplica als treballadors mòbils empleats per empreses establertes en un Estat membre i que participin en activitats de transport per carretera inclosos al Reglament (CEE) 3820/85 del Consell, de 20 de desembre de 1985, relatiu a l'harmonització de determinades disposicions en matèria social en el sector dels transports per carretera, o, si no, a l'Acord AETR, i en preveia l'aplicació als conductors autònoms a partir del 23 de març de 2009, després que la Comissió Europea presentés un informe amb l'objecte o de definir les modalitats de la seva inclusió en l'àmbit d'aplicació de la Directiva, o bé de decidir-ne la no-inclusió en el seu àmbit d'aplicació.

La Directiva 2002/15/CE es va transposar a l'ordenament jurídic intern pel Reial decret 902/2007, de 6 de juliol, que modifica el Reial decret 1561/1995, de 21 de setembre, sobre jornades especials de treball, pel que fa al temps de treball de treballadors que duen a terme activitats mòbils de transports per carretera per compte d'altri, amb exclusió per tant dels conductors autònoms.

La votació al Parlament Europeu de 16 de juny de 2010 en contra de la proposta de modificació de la Directiva 2002/15/CE, per excloure els conductors autònoms de l'àmbit d'aplicació d'aquesta, va comportar la decisió de la Comissió que la Directiva esmentada era d'aplicació immediata als conductors autònoms, perquè havia transcorregut la data prevista per aplicar-la, sense fixar cap termini suplementari de transposició.

Sens perjudici del que s'ha exposat anteriorment, el temps de conducció, les pauses i els períodes de descans dels conductors de vehicles de transport per carretera de mercaderies i de viatgers els regula el Reglament (CE) número 561/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de març de 2006, relatiu a l'harmonització de determinades disposicions en matèria social al sector dels transports per carretera i pel qual es modifiquen els reglaments (CEE) número 3821/85 i (CE) número 2135/98 del Consell i es deroga el Reglament (CEE) número 3820/85 del Consell, el qual resulta directament aplicable, i dins l'àmbit d'aplicació del qual s'inclouen els conductors autònoms que es dediquin al transport per carretera, de conformitat amb el que estableixen els articles 2 i 3 del Reglament esmentat.

Aquest Reial decret, en línia amb el que preveu la Directiva, està dirigit a reforçar la seguretat i la salut dels treballadors mòbils del transport per carretera, ja que transposa la norma comunitària esmentada al col·lectiu dels treballadors per compte propi, fent ús de l'autorització que preveu la disposició final tercera de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom.

Aquest Reial decret consta de set articles, més quatre disposicions finals.

Els articles 1 i 2 comprenen l'objecte i l'àmbit d'aplicació del Reial decret, així com les definicions dels conceptes bàsics que s'hi consideren.

L'articulat continua establint unes previsions mínimes de compliment en matèria de temps de treball (article 3), temps de descans (article 4), pauses (article 5) i obligació de registrar el temps de treball (article 6).

Finalment, aborda a través de l'article 7 les disposicions relatives al control del compliment del Reial decret, el qual correspon als òrgans competents de l'Administració General de l'Estat i de les comunitats autònomes, i atesos el seu dret d'accés i les facultats de comprovació en l'exercici de les seves funcions.

A més conté quatre disposicions finals en matèria de: títol competencial, facultat d'execució, incorporació de dret de la Unió Europea i entrada en vigor, respectivament.

En el procés d'elaboració del projecte s'han informat les comunitats autònomes en la Conferència Sectorial d'Ocupació i Assumptes Laborals del dia 17 de juliol de 2012. A més, s'han consultat les associacions de treballadors autònoms i les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, així com el Consell Nacional de Transports Terrestres i el Comitè Nacional de Transports per Carretera.

En virtut d'això, a proposta de la ministra d'Ocupació i Seguretat Social i de la ministra de Foment, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 22 de febrer de 2013,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Aquest Reial decret regula el temps de treball dels treballadors autònoms que duen a terme activitats mòbils de transport per carretera d'acord amb l'article 3 lletra e) de la Directiva 2002/15/CE del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de març de 2002, relativa a l'ordenació del temps de treball de persones que duen a terme activitats mòbils de transport per carretera.

2. Aquest Reial decret s'aplica expressament al transport per carretera:

- a) de mercaderies, quan la massa màxima autoritzada dels vehicles, inclòs qualsevol remolc o semiremolc, sigui superior a 3,5 tones, o
- b) de viatgers en vehicles fabricats o adaptats de forma permanent per transportar més de nou persones, inclòs el conductor, i destinats a aquest fi.

3. El que preveu aquest Reial decret és aplicable exclusivament als treballadors autònoms inclosos a la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom, que duguin a terme la seva activitat al sector del transport per carretera, que estiguin inclosos en l'àmbit d'aplicació del Reglament (CE) número 561/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de març de 2006, relatiu a l'harmonització de determinades disposicions en matèria social en el sector dels transports per carretera i pel qual es modifiquen els reglaments CEE número 3821/85 i CE número 2135/98 del Consell i es deroga el Reglament CEE número 3820/85 del Consell, o en el de l'Acord europeu d'1 de juliol de 1970 relatiu al treball del personal conductor en el transport internacional per carretera (AETR).

4. Aquest Reial decret no s'aplica al transport per carretera efectuat mitjançant:

- a) vehicles destinats al transport de viatgers en serveis regulars quan el trajecte del servei de què es tracti no superi els 50 quilòmetres;
- b) vehicles la velocitat màxima autoritzada dels quals no superi els 40 quilòmetres per hora;
- c) vehicles adquirits o llogats sense conductor per les forces armades, la defensa civil, els cossos de bombers i les forces responsables del manteniment de l'ordre públic, quan el transport es dugui a terme com a conseqüència de la funció pròpia encomanada a aquests cossos i sota la seva responsabilitat;
- d) vehicles utilitzats en casos d'urgència o destinats a operacions de salvament, inclosos els vehicles utilitzats per al transport no comercial d'ajuda humanitària;
- e) vehicles especials utilitzats amb fins mèdics;
- f) vehicles especialitzats en la reparació d'avaries el radi d'acció dels quals sigui de 100 quilòmetres al voltant del seu centre d'explotació;
- g) vehicles que se sotmetin a proves a la carretera amb fins de millora tècnica, reparació o conservació i vehicles nous o transformats que encara no s'hagin posat en circulació;

h) vehicles o conjunts de vehicles d'una massa màxima autoritzada no superior a 7,5 tones utilitzats per al transport no comercial de mercaderies;

i) vehicles comercials que es considerin històrics d'acord amb la legislació de l'Estat membre en el qual circulen i que s'utilitzin per al transport no comercial de viatgers o mercaderies.

5. Els treballadors que facin activitats mòbils de transport per carretera que no siguin autònoms estan exclosos d'aquesta disposició i sotmesos al que preveu la legislació laboral en matèria de temps de treball.

Article 2. *Definicions.*

Als efectes d'aquest Reial decret s'entén per:

1. Conductor autònom del sector del transport: tota persona prestadora del servei del transport de viatgers o de mercaderies per carretera a l'empara d'autoritzacions administratives de la qual sigui titular, efectuat mitjançant el preu corresponent amb vehicles comercials de servei públic la propietat o el poder directe de disposició dels quals tingui, inclosos els casos en què els serveis esmentats es duguin a terme de forma continuada per a un mateix carregador o comercialitzador, cas en què seran treballadors autònoms econòmicament dependents, si concorren les altres circumstàncies que preveu l'article 11 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, i sempre que disposi de la llibertat necessària per mantenir relacions comercials amb diversos clients.

2. Temps de treball: tot període de temps comprès entre l'inici i el final del treball en què el conductor autònom es trobi en el seu lloc de treball a disposició del client i exercint les seves funcions i activitats.

S'exceptuen de la consideració de temps de treball: les pauses, el temps de descans, el temps de disponibilitat i les tasques generals de tipus administratiu que no estiguin directament vinculades a una operació de transport específica en marxa.

3. Es considera temps de disponibilitat:

Els períodes durant els quals el treballador autònom no està obligat a romandre al seu lloc de treball, però ha d'estar disponible per respondre a les possibles instruccions que li ordenin emprendre o reprendre la conducció o dur a terme altres treballs. En particular, i sempre que no constitueixin una pausa o un descans, es consideren temps de disponibilitat:

a) Les quatre primeres hores d'espera de cada període de càrrega o descàrrega. La cinquena hora i les següents es consideren temps de disponibilitat quan es conegui per endavant la seva situació.

b) Els períodes durant els quals el treballador mòbil acompanya un vehicle transportat en transbordador o en tren.

c) Els períodes d'espera a les fronteres o els causats per les prohibicions per circular.

d) Els períodes de temps en els quals el treballador mòbil, que condueix en equip, romangui assegut o ajagut en una llitera, durant la circulació del vehicle.

El conductor autònom econòmicament dependent ha de conèixer per endavant aquests períodes i la seva durada previsible, és a dir, abans de la sortida o just abans de l'inici efectiu del període de què es tracti. En tot cas, s'han de respectar els límits de la jornada d'activitat professional que estableix l'article 14 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom.

4. Lloc de treball: el vehicle que utilitza el conductor autònom quan fa la seva activitat, així com qualsevol altre lloc on es porten a terme les activitats relacionades amb l'execució del transport.

5. Període nocturn: és el període comprès entre les 0.00 hores i les 4.00 hores.

6. Treball nocturn: tot treball efectuat durant el període nocturn.

Article 3. *Temps de treball.*

Sens perjudici del que disposen l'article 6 del Reglament (CE) número 561/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de març de 2006, o l'Acord europeu d'1 de juliol de 1970 relatiu al treball del personal conductor en el transport internacional per carretera (AETR), que tenen caràcter de norma supletòria respecte al que estableix aquest article.

La durada mitjana del temps de treball setmanal no ha de sobrepassar les 48 hores. No obstant això, es pot prolongar el temps de treball fins a 60 hores sempre que la durada mitjana d'aquest no superi les 48 a la setmana en un període de quatre mesos naturals.

El conductor autònom que efectuï treball nocturn no pot fer una jornada diària que excedeixi les deu hores per cada període de 24 hores consecutives.

Article 4. *Temps de descans.*

Els temps de descans diari i setmanal es regeixen per les normes que recullen el Reglament (CE) número 561/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 15 de març de 2006, relatiu a l'harmonització de determinades disposicions en matèria social en el sector dels transports per carretera i pel qual es modifiquen els reglaments (CEE) número 3821/85 i (CE) número 2135/98 del Consell i es deroga el Reglament (CEE) número 3820/85 del Consell, o l'Acord europeu d'1 de juliol de 1970 relatiu al treball del personal conductor en el transport internacional per carretera (AETR), segons correspongui.

Article 5. *Pauses.*

1. Sens perjudici del que estableix l'article 7 del Reglament (CE) número 561/2006, de 15 de març de 2006, del Parlament Europeu i del Consell, en relació amb les pauses obligatòries per cada període de conducció, els treballadors autònoms inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta norma no poden dur a terme la seva activitat professional durant més de sis hores consecutives sense pausa.

2. L'activitat professional s'ha d'interrompre amb pauses d'un mínim de 30 minuts per a un temps de treball de més de sis hores i fins a nou hores, i com a mínim de 45 minuts per a un temps de treball de més de nou hores en total.

3. Les pauses es poden subdividir en períodes d'una durada de 15 minuts com a mínim.

Article 6. *Obligació de registrar el temps de treball.*

1. El conductor autònom està obligat a registrar diàriament el temps de treball conforme al que disposa l'annex I o l'annex I B del Reglament CEE número 3821/85 del Consell, de 20 de desembre de 1985, relatiu a l'aparell de control en el sector dels transports per carretera.

El que estableix el paràgraf anterior no és aplicable a les activitats administratives generals no directament vinculades a una operació de transport específica en marxa.

2. Els registres s'han de conservar almenys durant dos anys des de la seva elaboració.

3. Els contractes subscrits entre els treballadors autònoms econòmicament dependents inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta norma i els seus clients, o els acords d'interès professional a què es refereix l'article 13 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, han de preveure expressament el temps de treball en el qual el treballador autònom dugui a terme la seva activitat.

Article 7. *Control.*

1. El control del compliment d'aquest Reial decret correspon als òrgans competents de l'Administració General de l'Estat i de les comunitats autònomes, que poden ordenar les mesures necessàries que ha de prendre el conductor autònom per complir les obligacions que es deriven d'aquest Reial decret.

2. Els òrgans de control, en l'exercici de les facultats de comprovació d'aquest Reial decret, tenen dret a entrar als llocs de treball i comprovar els equips de treball durant el temps de funcionament i treball.

3. Sens perjudici d'això, el control del compliment dels temps de conducció i descans dels conductors en els termes que preveu el Reglament (CE) 561/2006 del Parlament europeu i del Consell, de 15 de març de 2006, relatiu a l'harmonització de determinades disposicions en matèria social en el sector dels transports per carretera i pel qual es modifiquen els reglaments (CEE) 3821/85 i (CE) 2135/98 del Consell i es deroga el Reglament (CEE) 3820/85 del Consell, cal dur-lo a terme d'acord amb el que disposa la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1. 7a i 21a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat les competències en matèria de legislació laboral, sens perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes i de trànsit i circulació de vehicles de motor, respectivament.

Disposició final segona. *Facultat d'execució.*

Es faculta les persones titulars dels ministeris d'Ocupació i Seguretat Social i de Foment per dictar les normes que siguin necessàries per a l'execució del que disposa aquest Reial decret, en l'àmbit de les competències atribuïdes a cada un d'ells en la matèria que regula aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Incorporació del dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquest Reial decret s'incorporen a l'ordenament jurídic intern els articles 2 –apartat 1–, 3, 4, 5, 6, 7, 9 i 11 de la Directiva 2002/15/CE del Parlament i del Consell, d'11 de març de 2002, sobre l'ordenació del temps de treball de les persones que realitzen activitats mòbils de transport per carretera, en relació amb els conductors autònoms.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 22 de febrer de 2013.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta del Govern i ministra de la Presidència,
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN